

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 8C/124/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614206528
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Tarcala
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2015:8614206528.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník samosudcom JUDr. Matúšom Tarcalom v právnej veci žalobcu TELERVIS PLUS a.s., so sídlom Staré Grunty 7, 841 04 Bratislava, IČO: 35 717 769, právne zastúpeného JUDr. Vratislavom Šteffekom, advokátom so sídlom Nám. Martina Benku 6, 811 07 Bratislava, proti žalovanej M. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. XX/XX, XXX XX O., o zaplatenie 1.052,97 Eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 672,97 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 672,97 Eur od 2.8.2013 do zaplatenia a to do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žiadny z účastníkov n e m á na náhradu trov konania právo.

odôvodnenie:

Žalobca žalobou podanou na tunajšom súde dňa 05.12.2014 žiadal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 1.052,97 Eur, zákonný úrok z omeškania vo výške 8,5% ročne zo sumy 1.052,97 Eur od 02.08.2013 do zaplatenia, zmluvnú pokutu vo výške 165,- Eur (mesačnú zmluvnú pokutu 33,- Eur x 5 mesiacov omeškania od augusta 2013 do decembra 2013), náklady konania vo výške súdneho poplatku a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 138,90 Eur.

Žalobu odôvodnil tým, že dňa 21.11.2012 uzavrel so žalovanou ako dlžníkom Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 520121419 na čiastku 1.000,- Eur za odplatu vo výške 380,- Eur, pričom žalovaná sa zaviazala čiastku vo výške 1.380,- Eur uhradiť v 13 mesačných splátkach a to v prvých 3 mesačných splátkach vo výške 5,- Eur a ďalej pravidelných 10 mesačných splátkach vo výške 136,50 Eur. Žalovaná zaplatila celkovo 327,03 Eur, pričom posledná uhradená suma 150,- Eur bola uhradená 28.08.2013, a tak žalobca v súlade s § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka upozornil žalovanú na uplatnenie práva žiadať o zaplatenie celej pohľadávky. V oznámení o zosplatnení záväzku zo dňa 06.08.2013 oznámil žalobca žalovanej, že celý dlh sa stal splatným k 01.08.2013. Po zosplatnení žalovaná zaplatila 150,- Eur. Ku dňu vypracovania žaloby činila dlžná čiastka 1.052,97 Eur predstavujúca rozdiel medzi poskytnutým úverom 1.380,- Eur a žalovanou zaplatenou čiastkou 327,03 Eur. Žalobca si taktiež v konaní uplatňuje nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 3,3% z istiny úveru mesačne za každý aj začatý mesiac omeškania v zmysle bodu 3 obchodných podmienok. Vzhľadom na to, že istina úveru je vo výške 1.000,- Eur, mesačná zmluvná pokuta predstavuje sumu 33,- Eur (3,3% z 1.000,- Eur).

Žalovaná sa k podanej žalobe písomne nevyjadrila.

Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie, na ktoré sa nedostavil žalobca a ani žalovaná. Neprítomnosť žalobcu ospravedlnila jeho právna zástupkyňa s tým, že žalobca súhlasí, aby sa konalo v jeho neprítomnosti. Žalovaná svoju neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnila a ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o jeho odročenie, pričom predvolanie jej bolo riadne doručené dňa 08.06.2015. Preto súd prejednal a rozhodol vec na pojednávaní v neprítomnosti žalobcu a žalovanej v súlade s ustanovením § 101 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len "O.s.p.") s prihliadnutím na obsah spisu a vykonané dôkazy.

Na nariadenom pojednávaní súd vykonal dokazovanie vyjadrením právnej zástupkyne žalobcu a listinnými dôkazmi - oboznámením s obsahom návrhu na začatie konania, zmluvy o spotrebiteľskom úvere, predžalobnej upomienky - výzvy k úhrade dlžnej sumy, podacieho hárku čl.5, oznámením o zosplatnení záväzku čl.6, podacieho hárku čl.7 a zistil tento skutkový stav:

Z obsahu Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 520121419 zo dňa 21.11.2012 súd zistil, že žalobca ako veriteľ poskytol na základe tejto zmluvy žalovanej ako dlžníčke bezúčelový, hotovostný, spotrebiteľský úver vo výške 1.000,- Eur a to za odplatu vo výške 380,- Eur, pričom celková dlžná čiastka na úhradu bola stanovená na sumu 1.380,- Eur. Žalovaná mala úver splatiť v 13 mesačných splátkach a to v prvých 3 mesačných splátkach vo výške 5,- Eur a ďalej v pravidelných rovnomerných 10 mesačných splátkach vo výške 136,50 Eur, pričom prvá splátka mala byť splatná 10. deň po uzavretí zmluvy a každá ďalšia splátka až do úplného zaplatenia 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Doporučený termín úhrady bol určený na 15. deň v mesiaci. Priemerná RPMN uvedená v zmluve bola vo výške 46,35% s tým, že úver je poskytovaný za celkový úrok vo výške 20% z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 14% z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov. Hodnota RPMN úveru je uvedená v bode 1 Obchodných podmienok a to tak, že RPMN činí pri splatnosti úveru na 7 mesiacov 66,19% a na 13 mesiacov 66,19%.

Z predžalobnej upomienky - výzvy k úhrade dlžnej sumy zo dňa 28.05.2013 súd zistil, že žalovaná bola upozornená na to, že sa dostala do omeškania so splácaním úveru a že žalobca si v prípade, že nevykoná bezodkladnú úhradu dlhu, uplatní po uplynutí 15-dňovej lehoty v zmysle § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka zaplatenie celej pohľadávky. Z podacieho hárku súd zistil, že predžalobná upomienka bola daná na prepravu Slovenskej pošty, a.s. dňa 31.05.2013.

Oznámením zo dňa 06.08.2013 žalobca oznámil žalovanej, že dlh sa stal v dôsledku omeškania s jeho splácaním zosplatnený. Z podacieho hárku súd zistil, že oznámenie bolo dané na prepravu Slovenskej pošty, a.s. dňa 12.08.2013.

Žalobca je obchodnou spoločnosťou, pričom jedným z predmetom jeho podnikania (činnosti) je poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Žalovaná je fyzická osoba - nepodnikateľ. Predmetná úverová zmluva je preto v zmysle § 1 ods. 2 a § 2 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ako aj § 52 ods. 1, 3 a 4 Občianskeho zákonníka zmluvou spotrebiteľskou, čo nakoniec nebolo ani medzi účastníkmi sporné (aj v samotnej zmluve o spotrebiteľskom úvere je výslovne uvedené, že je uzatváraná podľa zákona č. 129/2010 Z.z.). Preto súd pri právnom posúdení uvedenej zmluvy vychádzal z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ako aj všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.).

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“) v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (21.11.2012) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi..

Podľa § 1 ods. 8 ZoSÚ ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov (napr. zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi..

Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver

pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 a 10 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 40 ods. 3 OZ písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

Podľa čl. 3 bodu 1 Smernice č. 13/1993 Rady EHS zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Pre spotrebiteľské zmluvy je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ spravidla nemá možnosť tieto podmienky reálne ovplyvniť (ide spravidla o tzv. "formulárové zmluvy"). Občiansky

zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok spotrebiteľských zmlúv a výslovne stanovuje, že také ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné (cit. ust. § 53 ods. 5 OZ). Vychádza sa totiž z toho, že predovšetkým spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere, že dodávateľ vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že medzi dodávateľom a spotrebiteľom je nerovný vzťah z hľadiska skúseností a vedomostí, pričom dodávateľ je v porovnaní so spotrebiteľom vo výhode.

Z vykonaného dokazovania mal súd v prejednávanej veci za preukázané, že žalobca poskytol žalovanej spotrebiteľský úver vo výške 1.000,- Eur, ktorý žalovaná prestala splácať. Za úver zaplatila podľa vyjadrenia žalobcu (čo žalovaná nerozporovala) celkovo 327,03 Eur. Súd v zmysle záverov rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci OcéanoGrupoEditorial SA (spojené prípady C-240/98 až C-244/98) z úradnej moci (ex officio) preskúmal opodstatnenosť uplatneného nároku z hľadiska jeho súladu s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa a dospel k záveru, že nárok je dôvodný len z časti.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí totiž okrem všeobecných náležitostí povinne obsahovať aj osobitné náležitosti podľa § 9 ZoSÚ. Zákon absenciu niektorých náležitostí vymedzených v citovanom zákonom ustanovení síce nespája s následkom neplatnosti právneho úkonu (úverovej zmluvy), poskytuje však spotrebiteľovi ochranu v takej forme, že úver je potrebné posudzovať ako bezúročný a bez poplatkov. Medzi takéto náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere patrí v zmysle citovaného § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ aj uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia a v zmysle citovaného § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ aj dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru .

Vychádzajúc z obsahu Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 520121419 je však možné konštatovať, že uvedená zmluva o spotrebiteľskom úvere tieto náležitosti neobsahuje. Podľa uvedeného zákonného ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ totiž v zmluve musia byť rozlíšené splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, teda nepostačuje, ak je uvedená len suma predstavujúca súhrn splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V predmetnej úverovej zmluve toto rozlíšenie absentuje (zmluva obsahuje len výšku mesačnej splátky bez špecifikácie - prvé 3 mesačné splátky mali byť vo výške 5,- Eur a ďalších 10 mesačných splátok vo výške 136,50 Eur). V zmluve je tak uvedená len výška splátky, z ktorej nevyplýva, koľko z tejto splátky ide na splátku úveru a koľko ide na splátku úroku a prípadné poplatky.

Zmluva taktiež neobsahuje obligatórnu náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ a to dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Niet pochyb o tom, že tá musí byť určená presne, jasne určito a zrozumiteľne. V zmluve absentuje údaj o konečnej splatnosti, pretože v nej nie je dátum - termín konečnej splatnosti. Nestačí len dedukcia z toho, že to má byť po zaplatení 13 mesačných splátok, pričom prvá má byť splatná do 10 dní po uzavretí zmluvy a každá ďalšia splátka by mala byť splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Zákon o spotrebiteľských úveroch hovorí jednoznačne o jednej z náležitostí zmluvy - konečná splatnosť spotrebiteľského úveru. Musí to byť preto konkrétny termín tak, aby spotrebiteľ pri pohľade na zmluvu presne vedel, kedy (ku ktorému dňu) mu v prípade riadneho si plnenia povinnosti splácať úver táto povinnosť zanikne. Takýto údaj ale v zmluve absentuje.

Za problematické z hľadiska transparentnosti (a tým aj dostatočnej informovanosti spotrebiteľa o výhodnosti/nevýhodnosti konkrétneho úveru) súd považuje aj uvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov v predmetnej úverovej zmluve. Ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) je ako jeden z najrozhodujúcejších ukazovateľov výhodnosti/nevýhodnosti úveru taktiež obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ), s neuvedením ktorej zákon spája bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru. V prejednávanej veci je údaj o RPMN uvedený tak, že splyva s ostatným textom obchodných podmienok nachádzajúcich sa na zadnej strane zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Z ust. § 9 ods. 2 ZoSÚ vyplýva, že tam uvedené náležitosti musí obsahovať samotná zmluva. Je preto vylúčené aby sa zmluva pokiaľ ide o tieto podstatné náležitosti odvolávala na inú listinu, napr. na úverové podmienky, ktorých obsah dlžník nemôže vôbec ovplyvniť. Je potrebné, aby tieto údaje

boli obsiahnuté priamo v texte zmluvy o úvere a nie je možné pripustiť, aby podstatné náležitosti, s neuvedením ktorých sa zákonom zabezpečila dlžníkovi zvýšená ochrana v tom, že v prípade jej neuvedenia v zmluve spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, uvádzala iba v obchodných podmienkach. V tomto smere teda súd zastáva názor (vyslovený už aj inými súdmi, viď napr. Rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn.9Co/208/2012 zo dňa 18.10.2012), že pokiaľ tieto údaje neboli obsiahnuté ako náležitosť zmluvy priamo v texte zmluvy o úvere, je potrebné spotrebiteľovi poskytnúť zvýšenú ochranu v tom, že sa takýto úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Časť obsahu zmluvy sa síce môže určiť i odkazom na všeobecné obchodné podmienky, prípadne na iné obchodné podmienky, je však potrebné uviesť, že podstatné náležitosti zmluvy predpísané zákonom musia byť zapravené priamo v texte zmluvy. Menej podstatné náležitosti - vedľajšie dojednania môžu byť uvedené i v obchodných podmienkach tvoriacich súčasť zmluvy. Údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov však nie je možné považovať za vedľajšie, menej podstatné dojednanie, ale za údaj, uvedenie ktorého sa vyžaduje priamo zo zákona. Je preto potrebné takýto údaj uviesť priamo v texte zmluvy, aby bola zabezpečená istota, že druhý účastník zmluvy sa s týmto údajom má možnosť riadne oboznámiť a je mu dané na zváženie, či i pri takejto miere nákladov spotrebiteľského úveru je ochotný do zmluvného vzťahu s veriteľom poskytujúcim úver vstúpiť. Ide totiž o jeden z ukazovateľov výhodnosti úveru. Ak tomu tak v danom prípade nebolo, súd vychádzal z predpokladu, že tieto údaje neboli v zmluve o poskytnutí úveru, uzatvorenej s odporcom riadne uvedené a považoval takýto úver za bezúročný a bez poplatkov.

Na tom nič nemení ani skutočnosť, že obchodné podmienky (v ktorých sa údaj o RPMN nachádza) sú na zadnej strane úverovej zmluvy a že sú podpísané žalovanou (ako dlžníkom). Ak by malo ísť o súčasť zmluvy, ktorá v zmysle § 9 ods. 1 ZoSÚ vyžaduje písomnú formu, tak zmluva (ako dvojstranný právny úkon) uzavretá písomne vyžaduje podpisy oboch zmluvných strán. Nedodržanie písomnej formy má v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ taktiež za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Keďže účelom zvýšenej ochrany spotrebiteľa v spotrebiteľských vzťahoch premietnutej okrem iného aj do precizovanej úpravy náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v § 9 ZoSÚ je práve vyvažovanie nerovnováhy spočívajúcej v prevahe dodávateľa ako profesionála pri poskytovaní úverových služieb tak je zjavné, že uvádzanie náležitostí zmluvy o úvere spôsobom, ktorý je nezrozumiteľný, neurčitý, pre spotrebiteľa komplikovaný, keď mnohé z nich sú doslova skryté v textoch obchodných podmienok túto nerovnováhu nevyvažuje, ale naopak podstatne prehľbuje na úkor spotrebiteľa a je tak v príkrom rozpore s účelom spotrebiteľskej ochrany.

Z vyššie uvedených dôvodov je potrebné zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 520121419, z ktorej si žalobca uplatňuje žalovaný nárok, považovať podľa § 11 ods.1 písm. a) ZoSÚ za bezúročnú a bez poplatku. Preto ani platby žalovanej nemali byť započítavané na úhradu úrokov a poplatkov, ale mohli byť v celom rozsahu započítavané iba na úhradu úverovej istiny, t.j. tej sumy, ktorú navrhovateľ žalovanej reálne poskytol. Vzhľadom na to, že žalovaná zaplatila podľa vyjadrenia žalobcu (čo žalovaná nerozporovala) sumu 327,03 Eur, uložil súd povinnosť žalovanej zaplatiť žalobcovi zvyšných 672,97 Eur (1.000,- Eur mínus 327,03 Eur) tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Pokiaľ ide o nárok na zmluvnú pokutu, ktorú si žalobca uplatnil v zmysle bodu 3 Obchodných podmienok a to vo výške 165 Eur (33,- Eur x 5), tak tú súd hodnotí ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. Ide o podmienku, ktorá nebola individuálne dojednaná spotrebiteľom (bola súčasťou ochodených podmienok žalobcu ako dodávateľa, pričom žalovaná nemohla ovplyvniť ich obsah) a navyše splynula s ostatnými zmluvnými podmienkami. Ide o podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, pretože postihuje len jednu zmluvnú stranu (spotrebiteľa) a to tak, že navyšuje sankciu za omeškanie stanovenú právnym predpisom (úrok z omeškania) a to až o 33,- Eur mesačne, t.j. 396,- Eur ročne. Neprijateľnosť tejto zmluvnej podmienky spočíva aj v tom, že výška zmluvnej pokuty sa odvíja výlučne od istiny poskytnutého úveru (je vo výške 3,3% z istiny mesačne) a teda vôbec nezohľadňuje to, po splatení akej časti pohľadávky sa dostal spotrebiteľ do omeškania (bez ohľadu na to, či sa spotrebiteľ dostane do omeškania s prvou alebo poslednou splátkou, zmluvná pokuta sa stále odvíja od istiny 1.000,- Eur, ktorá je napr. v prípade poslednej splátky už takmer úplne splatená). V neposlednom rade je nutné poukázať aj na to, že zmluvná pokuta žalobcu už bola v minulosti právoplatne určená za neprijateľnú, resp. súd nepriznal žalobcovi plnenie z dôvodu jej neprijateľnosti (viď. napr. rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 9C/17/2013 zo dňa 20.05.2013). Navyše dojednanie zmluvnej pokuty v obchodných

podmienkach a teda nie v zmluve nie je možné považovať za platné. V tejto súvislosti súd poukazuje na právny záver vyslovený v náleze Ústavného súdu ČR I. US 3512/11 zo dňa 11.11.2013, podľa ktorého v rámci spotrebiteľských zmlúv dohody o zmluvnej pokute zásadne nemôžu byť súčasťou tzv. VOP, ale len samotnej spotrebiteľskej zmluvy. Ústavný súd zdôraznil, že dodávateľ má sa chovať k spotrebiteľovi, ktorý je slabšou zmluvnou stranou poctivo, v opačnom prípade mu nie je možné poskytnúť právnu ochranu. Zásada poctivosti sa prejavuje aj tým, že zmluvné dojednania nesmú byť umiestnené v oddieloch, ktoré vzbudzujú dojem nepodstatného charakteru. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nutné do každej zmluvy prepisovať ujednanie technického a vysvetľujúceho charakteru a naopak nesmú slúžiť k tomu, aby v nich dodávateľ skryl ujednania, ktoré sú pre spotrebiteľov nevýhodné a u ktorých predpokladá, že ujdú jeho pozornosti (porov. rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C/332/2014 zo dňa 11.03.2015). Preto súd nepriznal žalobcovi ani uplatnený nárok na zmluvnú pokutu a žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.

Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 10c Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „nariadenie vlády č. 87/1995 Z.z.“), ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.01.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Aj keď žalovaný sa dostal do omeškania so splácaním jednotlivých splátok aj pred zosplatením celého úveru, žalobca si v konaní uplatnil nárok na úroky z omeškania až odo dňa 02.08.2013 (t.j. prvým dňom po dni zosplatenia úveru 01.08.2013). Vzhľadom na to, že súd nemôže žalobcovi priznať nárok vo vyššom rozsahu, ako sám žalobca žiada (§ 153 ods. 2 O.s.p.), žalobcovi patrí úrok z omeškania až od 02.08.2013 do zaplatenia. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky k prvému dňu omeškania bola 0,5%, a preto súd priznáva žalobcovi úrok z omeškania vo výške 8,5% (0,5% + 8%) ročne zo sumy 672,97 Eur od 02.08.2013 do zaplatenia.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 672,97 Eur z uplatnených 1217,97 Eur (istina 1.052,97 Eur a zmluvná pokuta, ktorá nie je príslušenstvom pohľadávky ale samostatným hmotnoprávnym nárokom 165,- Eur), a teda je možné konštatovať, že obe procesné strany mali zhruba rovnaký procesný úspech vo veci. Preto súd rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

1. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.
2. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že
 - a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
 - b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

3. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (§ 251 ods. 1 O.s.p.).